

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

ΒΑΣΙΛΙΣΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

Ποιά η σχέση της Ελισάβετ με την Ελλάδα

Έχει επισκεφθεί την κομμουνιστική Κίνα το 1986, την Γιουγκοσλαβία του Τίτο το 1972, μετά την πτώση του Ανατολικού μπλοκ 10 κράτη που ανήκαν σε αυτό μεταξύ των οποίων και την Ρωσία, και ακολουθεί μία τεράστια λίστα χωρών που ξεκινάει από την Ζιμπάμπουε και φθάνει στην Ισλανδία. Από τον χάρτη της λείπουν χώρες κυρίως της Λατινικής Αμερικής. Επίσης εντύπωση προκαλεί ότι δεν έχει επισκεφθεί ποτέ δύο σημαντικές χώρες όπως η Αίγυπτος και το Ισραήλ. Γενέθλια για την πλέον διάσημη βασίλισσα του πλανήτη, την Ελισάβετ II της Αγγλίας η οποία έφθασε αισίως τα 90 καθώς γεννήθηκε την 21η Απριλίου 1926. Από τον Ιούνιο του 1953 οπότε και εστέφη βασίλισσα έχει ταξιδεύσει στις περισσότερες χώρες του πλανήτη. Σύμφωνα με την Mirror η Ελισάβετ έχει επισκεφθεί 120 κράτη επί συνόλου 196.

Στον απόηχο του εορτασμού των 90 ετών της βασίλισσας Ελισάβετ II παραμένει αναπάντως ο γρίφος γιατί δεν έχει επισκεφτεί ποτέ την Ελλάδα. Και για να διευκρινίσουμε το γεγονός ότι δεν έχει επισκεφθεί ποτέ την Ελλάδα ως βασίλισσα της Αγγλίας, αν και ο σύζυγος της Φίλιππος έφερε τον τίτλο του πρίγκιπα της Ελλάδας.

Και όμως η Ελισάβετ έχει επισκεφθεί την Ελλάδα. Ένας ακροατής μας στον ραδιοφωνικό σταθμό 2mm του Σίδνεϊ, ανέφερε ότι όντως η βασίλισσα είχε επισκεφθεί την Ελλάδα και μάλιστα θυμόταν και κάθε λεπτομέρεια. Η λεπτομέρεια στην οποία αναφέρθηκε ο ακροατής ήταν η επίσκεψη της στην Κοκκινιά στο Δήμο Νίκαιας. Και η δική μου απορία γιατί στην Κοκκινιά μιλά εργατική συνοικία του Πειραιά. Αυτό μπορεί να σκιαγραφήσει και την πολιτική κατάσταση τότε στην Ελλάδα, τα πολιτικά πάθη που υπήρχαν αλλά και την εξέλιξη μετά από χρόνια στην πολιτική νοοτροπία στην Ελλάδα. Και αναφέρομαι βέβαια σε όλα αυτά γιατί για κάποιον ο οποίος έχει επισκεφθεί το συγκεκριμένο εκκλησιάκι δεν υπάρχει τίποτα που να θυμίζει την επίσκεψη αλλά και το ότι η δημιουργία αυτού του χώρου ήταν προς τιμή της μελλοντικής βασίλισσας.

Στις 08 Δεκεμβρίου του 1950, η τότε πριγκίπισσα, διάδοχος Ελισάβετ η οποία ήδη εκπροσωπούσε σε διάφορες διπλωματικές αποστολές και ταξίδια την βασιλική οικογένεια της Αγγλίας, επισκέφθηκε την Ελλάδα προερχόμενη από την Μάλτα. Το πλοίο που την μετέφερε σταμάτησε στα ανοιχτά του στον Πειραιά, και το μελλοντικό βασιλικό ζεύγος της Αγγλίας υποδέχθηκαν ο βασιλέας Παύλος και η βασίλισσα Φρειδερίκη.

Εκτός από τις εθιμοτυπικές επισκέψεις στην Βουλή των Ελλήνων, στην πλατεία Συντάγματος – όπου κατέθεσαν στεφάνι στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου – και επίσκεψη στην Ακρόπολη το πριγκιπικό ζεύγος της Αγγλίας, το οποίο διέμενε στα ανάκτορα Τατοΐου, κατά την δεύτερη ημέρα της επίσκεψής τους, στις 9 Δεκεμβρίου 1950, δε παρέλειψαν να επισκεφθούν το εκκλησιάκι του Αγίου Φιλίππου στον λόφο της Δεξαμενής στην Νίκαια συνοδευόμενοι από την Λαίδη Πάλμερ, τον ανθυποπλοίαρχο Πάρκερ και τον επίσημο ξεναγό, πλοίαρχο του Βασιλικού Ναυτικού κ. Ζέππο.

Σύμφωνα με τον Τύπο της εποχής, οι κάτοικοι της περιοχής επιφύλαξαν θερμή υποδοχή ενώ κατά μήκος των οδών Πέτρου Ράλλη, Παναγή Τσαλδά-

Η Ελισάβετ στην Ακρόπολη το 1950

ρη καθώς και επί της πλατείας Μεταξά βρίσκονταν μαθητές και μαθήτριες με σημαίες των δυο κρατών καθώς και πλήθος κόσμου, υπό τις χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες των παρακείμενων ναών.

Ο συγκεκριμένος ναός, ο οποίος έχει οικοδομηθεί υπέρ του Αγίου Φιλίππου και της Αγίας Ελισάβετ, αφιερώθηκε από τους τοπικούς άρχοντες της Νίκαιας, στην τότε διάδοχο του βρετανικού θρόνου πριγκίπισσα Ελισάβετ και στον τότε μελλοντικό της σύζυγο πρίγκιπα Φίλιππο της Ελλάδος επ' ευκαιρίας των αρραβώνων τους.

Στις 11 π.μ., το διαδοχικό ζεύγος έγινε δεκτό από τον τότε Δήμαρχο Νικαίας κ. Κ. Παναγιωτόπουλο, τον πρώην Δήμαρχο κ. Π. Αλμπάνη, επί δημαρχίας του οποίου είχε οικοδομηθεί ο ναός, τους υπόλοιπους δημοτικούς άρχοντες της Νίκαιας, τα μέλη της Επιτροπής Ανεγέρσεως του ναού, τον αρχιμανδρίτη κ. Ειρηναίο και τον τελετάρχη των Ανακτόρων κ. Σταθάτο. Η Ελισάβετ και ο Φίλιππος επισκέφθηκαν τον ναό για περίπου 15 με 20 λεπτά και εν συνε-

χεία έλαβε χώρα μια μικρή εθιμοτυπική τελετή, στον προαύλιο ανθόκηπο της εκκλησίας, όπου το πριγκιπικό ζεύγος συν τοις άλλοις είδε τα δυο κυπαρίσσια που είχαν φυτευτεί προ τριετίας προς τιμήν τους καθώς και την βρύση του προσκυνητή. Ο πρώην δήμαρχος κ. Αλμπάνης μάλιστα, δώρισε στο ζεύγος δυο αρχαία σκεύη τα οποία είχαν βρεθεί κατά τις ανασκαφές του χώρου για τη θεμελίωση του ναού. Ο ναός στις μέρες μας είναι πολύ δημοφιλής γιατί διαλέγεται από πολλά ζευγάρια να κάνουν τον γάμο τους μιάς και το περιβάλλον στο οποίο βρίσκεται είναι πάρα πολύ όμορφο. Και όπως ανέφερα και πμό πάνω εκτός από τα δύο κυπαρίσσια τίποτα δεν θυμίζει την παρουσία της Ελισάβετ και του Φιλίππου. Οι εποχές άλλαξαν, το πολιτειακό λύθηκε με το δημοψήφισμα του '74 και ο κομμουνιστικός κίνδυνος ανήκει πλέον στο παρελθόν.

Η Αθήνα, εντούτοις, δεν έχει βρεθεί στους προορισμούς της, παρά το γεγονός ότι ο σύζυγός της, Φίλιππος, έχει βρεθεί αρκετές φορές στην Ελλάδα. Όντας Χριστιανός ορθόδοξος, το Άγιο Όρος αποτελούσε διαχρονικά έναν πόλο έλξης για το Φίλιππο. Ο βρετανικός Τύπος κατά καιρούς έχει συνθέσει διάφορες θεωρίες για τα αίτια της βασιλικής απουσίας.

Ανάμεσα σε αυτές είναι η στενή της σχέση με τον τέως βασιλιά Κωνσταντίνο και η κατάργηση της μοναρχίας. Επίσης, δύο χρόνια μετά τη στέψη της, στις 14 Νοεμβρίου 1955 η νεαρή Ελισάβετ αρνήθηκε στο αίτημα απονομής χάρης στον 22χρονο αγωνιστή του ΕΟΚΑ Μιχαλάκη Καραολή οδηγώντας τον στην αγχόνη. Το θέμα είχε πάρει διεθνείς διαστάσεις την εποχή με τον Γάλλο συγγραφέα και φιλόσοφο, Αλμπέρ Καμί να υποστηρίζει το αίτημα του Καραολή και να ασκεί κριτική στην Ελισάβετ.

Από την άλλη, υπάρχει και μία πολύ ρεαλιστική διάσταση στο ζήτημα και έχει να κάνει με το γεγονός ότι η βασίλισσα Ελισάβετ δεν έχει προσκληθεί επισήμως από κανέναν Έλληνα ηγέτη μέχρι σήμερα. Όποιος και αν είναι ο λόγος είναι πολύ ενδιαφέρον το πώς ήταν τότε το πολιτικό κατεστημένο και το πώς διαμορφώθηκε μέσα από το πέρασμα των χρόνων. Γι' αυτό εξάλλου και δεν υπάρχει τίποτα να θυμίζει το πέρασμα της από μιά λαϊκή συνοικία η οποία πέρασε τα πάνδεινα από τους ισχυρούς του κόσμου.

Πρωτοσέλιδο της εποχής